

FOGALOMTÁR

Agrártámogatási jogviszony: a támogató és a kedvezményezett között létrejövő valamennyi jogviszony, ideértve a kifizetéssel nem járó intézkedéseket és az abban való részvételt is.

ARACHNE: az Európai Unió által biztosított kockázatértékelő eszköz, amelyhez a hozzáférést az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter biztosítja.

Beavatkozás: a KAP Stratégiai Tervben meghatározott támogathatósági feltételekhez kötött, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból (EMGA) vagy az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtott egyes támogatási eszköz. *(A Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről szóló 54/2023. (IX.13.) AM rendelet (a továbbiakban KAP Vhr.) 2. § 2. pont)*

Beruházás: a számvitelről szóló törvény és a személyi jövedelemadóról szóló törvény által befektetett eszközként aktiválhatónak minősített ráfordítások összessége, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 53. §-ában meghatározott erdőnevelésnek minősülő tevékenységek, azzal, hogy a társasági tulajdon, illetve szavazati jog megszerzésére fordított összeg csak abban az esetben minősül beruházásnak, ha a támogatás igénybevételi feltételeit megállapító jogszabály ezt kifejezetten lehetővé teszi.

Cél: tagállamok által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett beavatkozási stratégiáik keretében az eredménymutatókra vonatkozóan előzetesen megállapított, a KAP stratégiai terv időszakának végére elérendő értékek.

Egyedi szennyvíztisztítás: olyan egyedi szennyvíztisztító létesítmények alkalmazása, amelyek legalább 1, legfeljebb 50 lakosegyenérték szennyvízterhelésnek megfelelő települési szennyvíz tisztítását, végső elhelyezését, illetve átmeneti gyűjtését, tárolását szolgálják. (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 2.§ 7. pontja alapján)

Egyedi szennyvíztisztító berendezés: olyan vízelétesítmény, amely a települési szennyvizek nem közműves, biológiai tisztítását energiabevitel segítségével végzi. (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 2.§ 8. pontja alapján)

Egyedi szennyvíztisztító létesítmény: tisztítómezővel ellátott oldómedencés létesítmény és az egyedi szennyvízkezelő berendezés együttesen. (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 25.§ 1. bek. alapján)

Egyedi zárt szennyvíztároló: olyan egy vagy több, zártan és vízzáróan kialakított tartályból, illetve medencéből álló közműpótló műtárgy, amely a szennyvizek ártalommentes gyűjtésére tárolására szolgál.

Elérhető legjobb technológia a korszerű technikai színvonalnak, és a fenntartható fejlődésnek megfelelő módszer, üzemeltetési eljárás, berendezés, amelyet a kibocsátások, környezetterhelések megelőzése és – amennyiben az nem valósítható meg – csökkentése, valamint a környezet egészére gyakorolt hatás mérséklése érdekében alkalmaznak, és amely a kibocsátások határértékének, illetőleg mértékének megállapítása alapjául szolgál.

Ennek értelmezésében:

- legjobb az, ami a leghatékonyabb a környezet egészségének magas szintű védelme érdekében;
- az elérhető technika az, amelynek fejlesztési szintje lehetővé teszi az érintett ipari ágazatokban történő alkalmazását elfogadható műszaki és gazdasági feltételek mellett, figyelembe véve a költségeket és előnyöket, attól függetlenül, hogy a technikát az országban használják-e vagy előállítják-e és amennyiben az az üzemeltető számára ésszerű módon hozzáférhető;
- a technika fogalmába beleértendő az alkalmazott technológia és módszer, amelynek alapján a berendezést (technológiát, létesítményt) tervezik, építik, karbantartják, üzemeltetik és működését megszüntetik, a környezet helyreállítását végzik.

Elérhető legjobb technika tehát mindazon technika, beleértve a technológiát, a tervezést, karbantartást, üzemeltetést és felszámolást, amelyek elfogadható műszaki és gazdasági feltételek mellett gyakorlatban alkalmazhatóak, és a leghatékonyabbak a környezet egészségének magas szintű védelme szempontjából. (Az <https://ippc.kormany.hu/bat> alapján)

Elkülönült településrész: a település más lakott településrészeivel - a lakott területek földrajzi (domborzati), térbeni, építészeti elkülönültsége alapján - egybe nem tartozó lakott településrész. (A 321/2012. (XI. 16.) Korm. rendelet 1.§ 3. pontja alapján)

Előközművesítés: előközművesítésnek minősül, ha az alábbi kritériumok közül legalább az egyik fennáll:

- a terület vagy ingatlan vezetékes ivóvíz-ellátással, vagy a vízügyi hatóság által engedélyezett és a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 1. számú melléklet 26. pont b) alpontjában meghatározott saját célú vízellátási rendszerből biztosított ellátással nem rendelkezik;
- a tervezett közművezeték olyan terület ellátására irányul, amelyen az ingatlanok többségén (legalább 51%) állandó tartózkodásra alkalmas épület vagy az épületekben állandó bejelentett (az önkormányzatnál nyilvántartott) lakos nem található.

Építési beruházás: a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 8. § (3) bekezdése szerint meghatározott tevékenység.

Építési normagyűjtemény (ÉNGY): olyan építési-műszaki paramétereket tartalmazó gyűjtemény, amely az építési munkanemek és tételek megnevezése mellett tartalmazza a tételekre vonatkozó referenciaárakat is. Célja, hogy elősegítse a kérelmek szakszerű elbírálását, az építési költségek realitásának szakszerű vizsgálatát illetve kellő támpontot szolgáltatson az ügyfelek, tanácsadók, kivitelezők, és a kérelmet értékelők számára.

Építési tevékenység: a magyar építészettről szóló 2023. évi C. törvény alapján, az építmény, építményrész, épületegyüttes, tájépítészeti alkotás megépítése, átalakítása, bővítése, felújítása, helyreállítása, korszerűsítése, karbantartása, javítása, lebontása, elmozdítása érdekében végzett építési-szerelési munka végzése.

Építmény: a magyar építészettről szóló 2023. évi C. törvény alapján, az épület és műtárgy gyűjtőfogalma, építési tevékenységgel létrehozott, vagy késztermékként az építési helyszínre szállított,

– rendeltetésére, szerkezeti megoldására, anyagára, készütségi fokára és kiterjedésére tekintet nélkül
– minden olyan helyhez kötött műszaki alkotás, amely a terepszint, a víz vagy az azok alatti talaj, illetve azok feletti légtér megváltoztatásával, beépítésével jön létre.

Felújítás (rekonstrukció): műtárgyak, létesítmények, berendezések műszaki állapotának olyan mértékű javítása, hogy az jól megközelítse, elérje az azonos típusú új létesítmény műszaki állapotát. Vízépítés területén egyik tipikus felújítás: a meglévő, de nem megfelelően működő, eredeti (vízjogi engedélyben megadott) teljesítőképességre bővítendő vizek és vízi-létesítmények munkái, ide értve az építmény, ill. egyéb tárgyi eszköz alkotórészeit, lényeges elemeinek részleges cseréjét, valamint a kapcsolatos műtárgyak esetleges átépítését, illetve ha szükséges, újjal való felcserélését.

Fizikai befejezés: az az állapot, amikor az agrártámogatási jogviszony keretében a támogatott tevékenységeket a pályázati felhívásban és a támogatási döntésben meghatározottak szerint elvégezték. (KAP Vhr. 2. § 5. pont)

Indikátor: uniós jogszabályokban és a programban nevesített, valamint az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter által vezetett minisztérium által meghatározott, eredményt vagy teljesülést mérő mutató.

Intézkedés: a KAP Stratégiai Terv által tartalmazott egyes beavatkozások, valamint nemzeti hatáskörben nyújtott egyes agrártámogatások és egyéb, támogatás kifizetésével nem járó piacsabályozási beavatkozások.

Irat: a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló törvény szerinti irat, ideértve a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti okirat, közokirat és magánokirat, illetve az egyes intézkedésekkel kapcsolatban keletkezett egyéb iratok.

Karbantartás: a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 3. § (4) bekezdés 9. pontjában meghatározott fogalom.

KAP Stratégiai Terv: az (EU) 2021/2115 rendelet 1. cikk (1) bekezdés c) pontja szerinti KAP stratégiai terv.

Kedvezményezett: a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény (a továbbiakban: KAP törvény) 10. § (1) bekezdés 12. pontja szerinti személy vagy szervezet..

Kedvezményezetti Nyilvántartási Rendszer (KNYR): a KAP törvény 10. § (2) bekezdése, valamint 21-23. §-a szerinti nyilvántartás.

Kérelemre nyilvántartásba vett ügyfél: a KNYR-ben beazonosított és támogatási azonosítóval rendelkező kedvezményezett, aki, vagy amely kérelem alapján nyilvántartásba vételre került.

Környezeti hatástanulmány: A környezeti hatásvizsgálati eljárást megalapozó szakmai dokumentum, amely a környezetvédelmi engedély megadására vonatkozó döntéshez szükséges információkat tartalmazza. A hatástanulmány általános tartalmi követelményeit a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet 6. számú melléklete tartalmazza, de a beruházó kérelmére arról az engedélyező hatóság – a Korm. rendelet 5/A. § és 5/B. §-a szerinti előzetes konzultáció keretében – 2 évig felhasználható véleményt ad.

Külterület: a település közigazgatási területének belterületnek nem minősülő, elsősorban mezőgazdasági, erdőművelési, vízgazdálkodási, vagy különleges (pl. bánya, vízmeder, hulladéktelep)

célra szolgáló, vagy művelés alatt nem álló természetközeli része. (A 321/2012. (XI. 16.) Korm. rendelet 1.§ 6. pontja alapján)

Megvalósítási hely: A támogatási kérelemben megjelölt, a művelet megvalósulását szolgáló önálló ingatlan (egy helyrajzi számon nyilvántartott) vagy természetben összefüggő önálló ingatlanok (több helyrajzi számon nyilvántartott).

Indokolt esetben:

- egy megvalósítási helynek kell tekinteni az egymással nem összefüggő helyrajzi számon lévő helyszíneket, amennyiben a különböző helyrajzi számokon megvalósuló műveletelemek műszaki és/vagy gazdasági értelemben összefüggnek és egységes műveletet alkotnak.

Monitoring: a [KAP I rendelet](#) 7. cikk szerint meghatározott mutatókra vonatkozóan végrehajtott, az intézkedések megkezdésekor, valamint a célokhoz, mérföldkövekhez viszonyított előrehaladásának, hatásának rendszeres vizsgálata és értékelése, figyelemmel a KAP I rendelet 132. cikkében foglaltakra.

Monitoring adatgyűjtés: a KAP I rendelet 7. cikke szerint meghatározott mutatókra vonatkozóan végrehajtott, az intézkedések megkezdésekor, valamint a célokhoz, mérföldköveihez viszonyított előrehaladásának, hatásának mérésére szolgáló a 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a KAP stratégiai tervek értékelése, valamint a monitoringhoz és értékeléshez szükséges információnyújtás tekintetében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2022/1475/EU (2022. szeptember 6.) bizottsági rendelet szerinti adatok rendszeres gyűjtése.

Műtárgy: mindazon építmény, ami nem minősül épületnek és épület funkciót jellemzően nem tartalmaz (pl. út, híd, torony, távközlés, műsorszórás műszaki létesítményei, gáz-, folyadék-, ömlesztett anyag tárolására szolgáló és nyomvonalas műszaki alkotások).

Műszaki, szakmai tartalom: a beavatkozás keretében megvalósított fejlesztések, tevékenységek valamely, a beavatkozás eredményessége szempontjából meghatározó tulajdonsága, amelynek megvalósítását a kedvezményezett a támogató felé a támogatási kérelem benyújtásával vállalta, vagy amelyet a pályázati felhívás vagy a támogatási döntés ekként határoz meg. (KAP Vhr. 2. § 10. pont)

Műveletelem: A teljes beruházás olyan része, amely térben, fizikailag és műszakilag, valamint pénzügyileg is körülhatárolható – a beruházás költségvetésében önálló létesítményként szereplő, vagy külön kivitelezési szerződéssel érintett rész – önálló technológiai egységet képező munkarész, vagy létesítmény.

Nemzeti Irányító Hatóság: a Közös Agrárpolitika és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások végrehajtásának szervezetéről és intézményeiről szóló 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet 3. §-a szerinti Nemzeti Irányító Hatóság.

Nemzeti Kifizető Ügynökség: a Magyar Államkincstár (Kincstár).

Nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz: olyan háztartási szennyvíz, amelyet a keletkezés helyéről vagy átmeneti tárolóból – közcatornára való bekötés vagy a helyben történő tisztítás és befogadóba vezetés lehetőségének hiányában – gépjárművel szállítanak el ártalmatlanítás céljából. (Az 1995. évi LVII. törvény 1. melléklet 37. pontja alapján)

Nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtése: a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíznek az ingatlan tulajdonosától, vagyonkezelőjétől, birtokosától vagy használójától történő átvétele, elszállítása és ártalmatlanítás céljából történő átadása. (Az 1995. évi LVII. törvény 1. melléklet 38. pontja alapján)

Pénzügyi befejezés: ha a művelet fizikai befejezése megtörtént, valamint a megvalósítás során keletkezett elszámoló bizonylatok kiegyenlítésre kerültek; a pénzügyi befejezés dátuma a felmerült, a kedvezményezett által megfelelően elszámolt költségek közül a legkésőbbi kiegyenlítés dátuma. (KAP Vhr. 2. § 12. pont)

Referenciaár: az elszámolható kiadás legmagasabb összege.

Saját célú vízellátás: rendeltetésük szerint üzemi, háztartási, mezőgazdasági vízellátást, valamint vízkárelhárítási, víztisztítási, vízerő hasznosítási feladatokat ellátó, továbbá a közcélú vízellátásnak nem minősülő szennyvíz gyűjtését, tisztítását, hasznosítását és elhelyezését szolgáló mű, és ami a víziközműszolgáltatásról szóló törvény szerint nem minősül víziközműnek. (Az 1995. évi LVII. törvény 1. melléklet 26. b pontja alapján)

Saját teljesítés: Saját teljesítés alatt értendő, ha a kedvezményezett a támogatásból megvalósuló beruházás során, annak bekerülési értékének részeként bizonyos tevékenységeket saját maga végez. Nem számít saját teljesítésnek a kedvezményezett Sztv. 3. § (2) bekezdés 7. pontja szerinti kapcsolt vállalkozása – feltéve, ha a KAP Stratégiai Terv végrehajtására alkalmazandó egyéb jogszabály ettől eltérően nem rendelkezik – által, vagy nem gazdasági társaság kedvezményezett esetén a részben vagy egészben tulajdonában lévő gazdasági társaság által végzett teljesítés.

Szabálytalanság: a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2021/2116/EU (2021. december 2.) európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: KAP II rendelet) 2. cikk a) pontja szerint megállapított tényállás.

Szennyvíz-befogadó: a felszíni víz, annak medre és a talaj. (A 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 2.§ 29. pontja alapján)

Szennyvizek ártalommentés elhelyezése: a szennyvizek – jogszabálynak megfelelő mértékű tisztítást követő – bevezetése a természeti környezetbe. (A 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 2.§ 30. pontja alapján)

Szennyvízelvezetéssel összefüggő agglomeráció: olyan terület, amelyen belül a népesség és/vagy a gazdasági tevékenység elegendően koncentrált ahhoz, hogy a települési szennyvizet összegyűjtsék, szennyvíztisztító telepre és végső kibocsátási pontra vezessék. (Az 1995. évi LVII. törvény 1. melléklet 15. a) pontja alapján)

Szennyvízelvezetéssel összefüggő lakosegyenérték: szerves, biológiailag lebontható terhelés, amelynek ötnapos biokémiai oxigénigénye (BOI 5) 60 g oxigén/nap. (Az 1995. évi LVII. törvény 1. melléklet 15. b) pontja alapján)

Támogatási azonosító: a KNYR keretében megállapított, a kedvezményezett beazonosítását szolgáló szám.

Támogatási intenzitás: a támogatás bruttó összege az elszámolható költségek százalékában kifejezve, az adók és egyéb illetékek levonása előtt.

Támogatási kérelem: a felhívásban meghatározott alaki és formai követelményeknek megfelelő dokumentum, amely egy művelet támogatásban részesítésére irányul, és amelynek részei az adatlap és a mellékletek.

Támogatási okirat: a KAP Vhr. 30. § (2) bekezdése szerint, az agrártámogatási jogviszony létrejötténél – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a támogató a támogatási kérelemre hozott jóváhagyó döntést támogatási okiratba foglalja.

Támogató: a KAP törvény 10. § (1) bekezdés 21. pontjában meghatározott szervezet.

Település lakosság száma: a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett, 2024. január 1. napján hatályos lakónépesség adatok szerinti lakosság szám.

Természetközeli szennyvíztisztítás: olyan biológiai szennyvíztisztítási eljárás, amely során a szennyezőanyagok lebomlását a hordozó talajhoz, homokhoz, kavicsokhoz, növények gyökerének felületéhez kapcsolódó mikroorganizmusok végzik aerob vagy anaerob módon, valamint a tavas szennyvíztisztítási megoldások. (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 2.§ 33. pontja alapján)

Tisztítómezővel ellátott oldómedencés létesítmény: olyan oldómedencéből és tisztítómezőből álló vízelépesítmény, amely a települési szennyvizek nem közműves elvezetésére és elhelyezésére szolgál, és amely a szennyezőanyagok anaerob lebontását energiabevitel nélkül végzi. (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 2.§ 34. pontja alapján)

Települési Szennyvízkezelési Program: a környezet védelmének általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseinek megfelelően a települési környezetvédelmi program részeként dolgozza ki az önkormányzat a települési szennyvízkezelési programot. (A 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 20.§ 1. bek. alapján)

Vidéki térség: Vidékinnek minősül az a település, ahol közigazgatási jogállástól (város/község) függetlenül a lakónépesség 10 ezer főnél kevesebb; illetve a 10 ezer fő feletti lakónépességgel rendelkező tanyás települések külterületei; nem minősül vidéki térségnek a fenti jellemzők ellenére sem: Budapest és a budapesti agglomerációhoz tartozó települések.

Vízjogi engedély: amennyiben a pályázati felhívás eltérően nem rendelkezik, vízjogi engedély alatt a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet és a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges dokumentáció tartalmáról szóló 41/2017. (XII. 29.) BM rendelet előírásainak megfelelően az elvi vízjogi engedélyt, a vízjogi létesítési engedélyt, a vízjogi üzemeltetési engedélyt, illetve a fennmaradási engedélyt kell érteni.